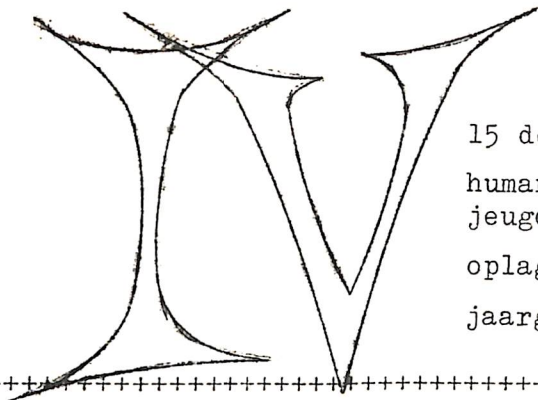

15 december 1966
humanistisch
jeugd- en jongerenblad
oplage 1100 eks.
jaargang: 1

+++++
redactie: thea van beek
 arnold van hees

adres: postjeskade 43'
 amsterdam-w.

+++++
Hij en nog zovelen

9 december werd door het Humanistisch Verbond dr. Leo Polak herdacht. Een groot man, vermoord om zijn grootheid in het concentratiekamp Sachsenhausen. Hij werd door enkele sprekers herdacht, waar tussendoor een schone dame de piano bespeelde. Een herdenking, waar enigszins de nadruk viel op "oorlog en vrede", gezien het werk van dr. Polak hierin. Hij behoorde nl. tot hen, die vóór 1940 het gevaar van het Duitse Rijk zag en wilde de anderen hierop wijzen. Dat dit tevergeefs was weten we allemaal. Wanneer deze man niet door de nazi-beulen vermoord zou zijn en nu nog in leven was, zou hij ook nu weer hetzelfde doen: ons wijzen op het gevaar van het "opkomend" Duitsland. Maar hij leeft nu niet meer. Nu moeten "wij zelf" strijden tegen het opkomend facisme. En dat is beslist nodig, gezien de neo-nazistische tendens.
"Hoedt U voor de facist, hij moordt".

Bijzonderheden over en van enkele jongerengroepen

Meppel/Steenwijk. In Steenwijk is men begonnen met een paar enthousiaste mensen en 26 adressen. Leeftijd van 18 tot 20 jaar. Thans is het zo dat men rond de tien mensen bijeen heeft, die elke keer zelf bepalen wat er de volgende maal gedaan zal worden. Men kwam aldoor bijeen in een algemeen clubhuis maar behoefde zijn humanistische achtergrond niet te verdoezelen. Omdat men min of meer als onderdeel van het clubhuis funktioneerde, betaalde men f.0,50 per persoon per keer. Tot nu toe is er één keer over het humanisme gesproken.

Eindhovense HJB. De mentor vertelt dat er in het vorig verenigingsjaar nog al wat troubles zijn geweest om de H in de HJB. De meesten hebben toen bedankt, maar nu is men met de resterende 2 of 3 mensen weer opnieuw begonnen met als resultaat in totaal 10 leden. Het zijn meest diskussie-avonden, maar ook plaatjes draaien, dansen e.d. worden niet versmaad. Het is allemaal huiskamerwerk wat de gezelligheid wel ten goede komt. In het verleden is men wel in een zaaltje geweest, maar dat was wat kaal.

Almelo. Het bestuur van de gemeenschap had een oproep in het gemeenschapsblaadje geplaatst waarop 10 à 13 personen reageerden. Er is een stijgende belangstelling. Meest huiskamerbijeenkomsten op informele basis. Er nemen bijv. ook een katholiek en een protestants-christelijk meisje aan deel.

Amsterdamse HJG. Deze telt momenteel ca 40 leden. Men houdt 2 à 3 maal per maand een bijeenkomst, waaraan ook vaak door één gelovig katholiek en enkele protestanten wordt deelgenomen. Vaak zijn het huiskamerbijeenkomsten en een enkele maal wordt er een zaaltje gehuurd. Dan wordt er ook een toegangsprijs geheven. Geen vaste inleiders, maar soms wordt iemand uitgenodigd, zoals laatst de Provo's. Er is thans een gespreksgroep over Mens en Arbeid waaraan door ca 12 mensen wordt deelgenomen. Elke keer verschijnt een verslag in het blad de Peperbus, zodat nieuwkomers weten wat er besproken is. Op zaterdagavond is er soos van ongeveer half negen tot na twaalf en af en toe wordt er een weekend georganiseerd. Van tijd tot tijd is er een gezamenlijke aktiviteit in Inter4, waarin de AMVJ, Ruimte, Jeugd en Evangelie en de HJG zitten. Vaak zijn

dit discussiebijeenkomsten, maar ook wel feesten. Een bestuurslid van de HJG heeft zitting in het federatiebestuur en de federatie heeft een jeugdkommissie benoemd, die men helaas tot op heden nog niet heeft gezien. Het lidmaatschap bedraagt f.20,-- per jaar.

Alkmaar. Hier is nog niets, maar de heer Broekhuizen uit Schagen heeft een kleine twintig adressen van jonge HV-leden gekregen en hij hoopt thans een discussiegroep te kunnen organiseren. Hem is alle steun van het gemeenschapsbestuur toegezegd.

Zwolle. Hier zijn in het afgelopen seizoen 10 huiskamerbijeenkomsten geweest, maar toch was de animo niet zo groot. Wel is er een gespreksleider.

Groningen. Tot voor een half jaar ging alles goed. Men had 10 leden en 10 à 12 belangstellende. Per avond kwamen er gemiddeld 12 mensen. Het laatste half jaar gaat het bijzonder slecht. Wel is er een goed kontakt met het gem.bestuur, maar toch ziet men nog geen verbetering optreden in de naaste toekomst.

Hilversum. Men belegt één maal per maand een bijeenkomst, waar 10 tot 12 personen verschijnen. Het geheel is informeel, maar wel heeft men een sekretaresses. De jongste deelnemer is 21, het maximum ligt ergens tussen de 30 en 35 jaar, alhoewel er ook een deelnemer van veertig is. Men krijgt f.150,- per jaar van de HV-gemeenschap, hetgeen logisch is omdat de meeste deelnemers leden van het HV zijn. Het kontakt met het gemeenschapsbestuur is uitstekend omdat de sekretaresses van dit bestuur één van de deelnemers is. Eén van de vaste kerngroepen is de cabaret-groep. De aantrekkingskracht gaat op basis van "vrindje meebrengen".

Haarlem. De HJG bestaat alleen nog maar op papier vanwege de f.150,- gemeentelijke subsidie. Met drie promotors van de oude club is men opnieuw begonnen op zuiver informele basis. Daarbij zijn er inmiddels 7 nieuwe gekomen. Ook uit kerkelijke kringen, dat geeft leven in de paar discussiegroepen die er zijn. De enige binding is eigenlijk: jongeren onder elkaar.

Utrecht. Humanistische Jongerengroep van de Gemeenschap is begonnen met 12 leden onder de dertig jaar. Thans zijn het er 40. Men heeft allerlei activiteiten: sprekers, weekends e.d. Voor zover de deelnemers leden van het HV zijn krijgt men geld van de gemeenschap, de introducés betalen een gulden per maand. De regelmatige kommunikatie wordt onderhouden door een blaadje. Er is pas gestart met een cursus schilderen en er is een discussiegroep over humanisme. Sommige sprekers van het HV bevalen niet. Men wil nu eens dienstweigeraars uitnodigen. Het hoofaccent valt op de gezelligheid, de meeste leden zijn kamerbewoners met een gemiddelde leeftijd van ca 24 jaar. Doordat men de beschikking heeft over de kelder van het Erasmushuis wil men streven naar een soci  teitssfeer.

Eindhovense HJG. Men beschikt over 30    35 adressen, waarvan ca 20 betalende deelnemers, 80% is student. Men heeft financiële moeilijkheden waardoor men reeds uitgenodigde sprekers heeft moeten afzeggen. Het onlangs gehouden landelijke weekend is een sukses geweest. Men nodigt katholieken wel eens uit om andere gezichten te zien. Humanisme spreekt in het zuiden wel aan en men durft er ook mee voor de dag te komen. "Zware" onderwerpen trekken over het algemeen wel.

Rotterdamse HJG. Men heeft 84 leden en dertig belangstellenden. Iedere zaterdagavond is er een programma: sprekers, forum, ledenvergadering e.d. Eens per maand is er zaterdagavonds een dansavond. Er wordt af en toe een zeilweekend gehouden en binnenkort gaat men op vrijdagavond starten met een "talk in", een avond waarop iedereen naar voren kan brengen wat hem op het hart ligt. Dan draaien er momenteel drie gespreksgroepen. Van de gemeente heeft men twee klaslokalen in huur (inclusief verwarming) die men zelf mag inrichten in overleg met de gemeente. Dit is begroot op f.10.000,-, waarvan f.2.500,- direkt gesubsidieerd wordt. Men hoopt f.2.000,- aan giften en gaven binnen te krijgen en het resterende geld te kunnen lenen. De jaarlijkse aflossingen worden dan weer gesubsidieerd door de gemeente. Alles wordt met eigen leden gedaan en het is een behoorlijke financiële belasting, waarvan men echter wel hoopt, dat het een bloeiend verenigingsleven ten goede zal komen.

De leden betalen f.15,-, waarvan f.1,- wordt afgedragen aan het HV. Er zijn wel enkele Delftse studenten lid, maar slechts één

Rotterdamse. Tenslotte zij nog vermeld dat de Rotterdamse HJG is toegetreden tot het Comité Vrede Vietnam, hetgeen wel enige bedenkingen heeft opgeleverd bij het gemeenschapsbestuur. Uiteindelijk kon men het wel begrijpen en accepteren.

Zeist. Hier zal binnen korte tijd de eerste bijeenkomst belegd worden. Er zijn 10 enthousiaste mensen en nog 25 adressen.

Den Haag. Een puur informele groep, die geen leden kent. Men beschikt over 30 à 35 adressen van personen hoofdzakelijk tussen de 22 en 25 jaar. Een van deze mensen onderhoudt contact met het federatiebestuur, dat voornemens is zelf een lid te benoemen voor jeugd- en jongerenwerk. Verder ontvangt men subsidie van de Haagse HV-federatie. Men nodigt vooral mensen van andere richtingen uit, zoals een gereformeerde dominee, een r.k.-priester (waar men omgekeerd ook een keer te gast is geweest) en verder mensen van de Pakistaans Mohammedaanse zending. Op het programma staat ook het contact zoeken met de militaire wereld, waarvoor men overleg wil plegen met de militair geestelijk raadsman voor Den Haag.

+++++
+
+ Humanistische Luisterkring +
+

+ Voor hen, die nog naar de radio
+ luisteren het volgende. Het H.V. mag
+ iedere week enkele minuten zend-
+ tijd gebruiken. Hiervoor bestaat de
+ "Humanistische Luisterkring".
+ Zij die dit werk willen steunen en
+ het gesprokene op schrijft willen
+ hebben kan f.6,- gireren op giro-
+ nummer 58, t.n.v. hoven genoemde
+ kring.
+

+++++

Aan de redactie van het jeugd- en jongerenblad

Naar aanleiding van enkele zeer goede bijdragen in jullie blad zou ik graag enkele opmerkingen maken. Het betreft het begrip humanisme. Ergens lees ik dat het begrip buitenkerkelijk meer zou aanspreken. Persoonlijk betwijfel ik dit ten zeerste. Om hier verder te kunnen op-ingaan zou ik eerst willen wijzen op de alinea's onder aan pagina 5 van "In en Om" van oktober '66. Waar ongeveer staat aangegeven dat de z.g.n. praktisch ingestelden het zo zien dat het begrip humanisme zou moeten inhouden dat je zonder meer uit een oogpunt van (mede)menselijkheid tegen militairisme en zo bent en voor sociale rechtvaardigheid en betere huwelijksgrondslagen. Voor mij spreekt dit nl. ook vanzelf. Hoe kun je nu menselijkheid voorstaan en je medemensen laten verkommeren in krotten, laten ondergaan in geestelijke ontwaarding (mil. dienst) en laten modderen met verouderde opvattingen over huwelijk en geslachtsleven. Het intellectualistisch getheoretiseer kan voor bepaalde mensen misschien wel zijn aantrekkelijkheid hebben, vooral omdat je je dan nergens over hoeft uit te spreken, maar betekenis voor de maatschappelijke ontwikkeling heeft het slechts zijdelings. En tegen directe bedreigingen helpen alleen direkt gerichte acties.

Het opzetten van intellectuele polemieken staat ergens gelijk met het houden van de zondagse preek van de dominee. Je houdt breedvoerige beschouwingen, maar doet geen uitspraak. Iets waar de praktisch ingestelde activist nu juist behoefte aan heeft. Ergens is het dus begrijpelijk als andersdenkenden zeggen: dat humanisme van jullie is ook maar weer een kerkje apart.

Mede hierom ben ik van mening dat de term buitenkerkelijk te weinig inhoud heeft. Het wil zeggen dat je je van het zich op de vlakte houdende instituut hebt afgewend, maar wil nog geenszins zeggen dat je voor een positievere zaak hebt gekozen. En ook het feit dat je je humanist noemt geeft hieraan te weinig verandering. In een wereld als de onze waar iedere negativist elke dag weer bepaalde kernachtige uitspraken doet (lees de politieke kolommen maar eens na) zullen de positief ingestelde krachten geen twijfel omtrent hun bedoelingen mogen laten

bestaan.

Indien het humanistisch verbond naar alle zijden heen wat duidelijker zou demonstreren tegen alle onmenselijke- en menonwaardige omstandigheden, dan zou naar mijn mening deze beweging heus de jeugd wel meer aanspreken. Dat dit onvoldoende het geval is, was uitgangspunt van deze beschouwing.

p. blauw,
geldermalsen.

(behoort niet meer tot de jongeren, maar wel tot de
aktieve lezers, redaktie.)

al eeuwen van me afgewenteld
ben je zoals ik je nog bewierrook
en potsierlijk een laatste grimas
tracht te verwekken omdat een rivier
in je ogen doet denken aan zoel
spelevaren uit een tijd waarnaar toch
ook weer liever niet terug te lopen valt

je zult lenig blijven en als een stil
kind zo volgzaam met de mensen zodat
het nog vele uren pret kan duren
voor er van het verval der tanden sprake is

maar als een droevig vreemde maanvis
werd je voor mij waarvan de sluiers niet meer
straffeloos bewasemd mogen worden

en ach bevriende gezichten raken ook zo
wonderlijk snel door schimmel aangetast

hans van weely

Leger en humanisme

In twee artikelen van het vorige nummer van dit blad, met name "Humanisme en dienstweigeren" en "In Nederland is geen dienstplicht" werden de lezers bewerkt in pacifistische zin. Zo stond in het eerstgenoemde: "Geen enkele "humanist" zou in het leger te vinden moeten zijn".

Hierbij blijkt de schrijver dezès het leger als "de verdediger van onze kultuur" op te vatten.

Als het alleen om onze kultuur ging zou ik hem gelijk willen geven, omdat dit nu eenmaal niet het meest essentiële in ons bestaan is: essentieel is wel dat de mens gerespekteerd wordt in zijn waardigheid, persoonlijkheid en vrijheid, wat Tom Holterman trouwens ook gesteld heeft. Dat hiervan in een oorlog weinig terecht komt ben ik ook met hem eens, maar is dit een voldoende argument om te gaan dienstweigeren? Voor sommigen wel, voor anderen weer niet.

Als vertegenwoordiger van de groep humanisten die ondanks hun afkeer van de oorlog toch hun dienstplicht vervullen, zou ik het volgende willen stellen: niet iedereen heeft eerbied voor de menselijke waardigheid, persoonlijkheid en vrijheid en ook daarmee moeten we rekening houden.

Respekteert een ander mij niet in mijn menselijkheid, dan is dat nog tot daar aan toe, maar als hij mij aantast in mijn menselijke rechten, meen ik te mogen strijden voor erkenning, als het kan taktiesch en vreedzaam, als het moet gewelddadig.

Al voel ik me niet direkt prettig met een geweer in de hand - hoewel je helaas ook daar aan went - wel prettig vind ik het idee dat ik me althans nog enigszins zal kunnen verdedigen als we weer met een Hitler, Stalin of hoe hij ook heten moge (waarschijnlijk zijn nu de Chinezen het gevaarlijkst, maar ook Amerika's paternalistische politiek bevalt me niet) te doen zullen krijgen.

Tegen deze achtergrond waardeer ik ook alle moeite die men in het Verbond gedaan heeft om de geestelijke verzorging in de krijgsmacht er door te krijgen.

Dat er mensen zijn die de geestelijke verzorging door het Verbond afwijzen weet ik, wat mij betreft mogen ze dit ook wel mits ze hun mede-humanisten het recht gunnen er anders over te denken en vooral de geestelijke verzorging niet zien als een

pro- of paramilitaire instelling. Tot nu toe heb ik nog maar een raadsman meegemaakt, maar deze stond minstens even kritisch tegenover het leger als de humanistische en aanverwante dienstplichtigen. Als ik nog wat langer in dienst ben en ook nog een andere raadsman een tijdje meegemaakt heb wil ik over deze verzorging nog wel iets meer schrijven.

jan brandsma
zwollerkerspel

De stop is uitgedraaid en mijn krant is op de grond gegleden. Nu mijn ogen rusten en naar buiten staren....:

Schemer.

Het echoloze uitzicht stemt me mat.

Bengelende waslijntjes in de wind regelen mijn ademhaling.
De dingen hangen en drijven, staan en wiegen.

Ik hang ook, in een stoel.

Nu ben ik dus, rustig en suffig, in mijn kamertje vol boeken en bloemen, vol beloften in schrijfmappen en wasmanden.

Langs lijnen van geleidelijkheid, wat is dat voor een boek.
Bestaan die wel bestaan die wel.

Bij mij, en bij wie niet, gaat alles diep - dramatisch en met stoten en stoppen.

De stop is ingedraaid, ik pak mijn krant op en lees weer.

marie westeneng
hjk - utrecht

10e pagina

L A A T S T E N U M M E R !

Besloten is dat wij met ons blad voorlopig niet samen zullen gaan met het Belgisch humanistisch jongerenblad "Pro en Contra". Dit houdt dus in dat wij, de redaktie per januari '67 starten met een volwaardig, landelijk hum. jeugd- en jongerenblad. Met dit vierde en laatste nummer is onze "aanloop"-periode verstreken en daar we uit de vele reacties van onze lezers de konklusie hebben getrokken dat ons Nederlands hum. jeugd- en jongerenmaandblad bijzonder op prijs wordt gesteld, gaan we door.

We starten dus per januari '67 met een "gedrukt" blad, met alle mogelijkheden van dien. Maar dit kan niet zonder de steun van onze lezers. Geld hebben we niet, evenmin kopy en een ruime staf van trouwe medewerkers. Wij vertrouwen er echter op dat we kunnen rekenen op de steun van ieder die ons blad een warm hart toe draagt.

Wat betreft de financiën, na ontstellend stoeien met cijfers en begrotingen konden we de abonnements-prijs helaas niet lager krijgen dan f.5,75 per jaar. Maar wij staan er dan wel borg voor onze lezers iets goeds voor te schotelen.

Medewerkers: er zijn twee vaste redaktieleden toegevoegd, t.w.: Marie Westeneng, HJG-Utrecht en Hans van Weely, Amsterdam. Doch hiernaast hopen wij ook literair voedsel van de groepen en lezers te ontvangen.

Kopy: Het is bijzonder belangrijk dat alle groepen zo nu en dan iets van zich laten zien of horen, evenals onze verdere lezers. Dit blad is er nl. niet om de radaktie aan het werk te houden, maar dit blad is vóór en ván de lezers, dus....

Wij zullen gaan verschijnen onder de naam "LIBERTIJN", welke, naar wij hopen, spoedig een begrip zal zijn.

Nog even iets over het abonneren, reeds velen hebben dit gedaan, maar in het "eerste nummer" komt een antwoordkaart met alle nadere gegevens. Het is ook mogelijk om ons als "donateur" te steunen. Een ieder die méér dan f.5,75 overmaakt zal bij ons als "donateur" worden ingeschreven. (Dit donateurschap is voor ons noodzakelijk om de "tekorten" weg te werken.)

Wij rekenen op jullie! Tot het eerste nummer van "LIBERTIJN".

redaktie.

Geweldloos Aktief

Wij ontvingen van de stichting "Geweldloos Aktief" een bijzonder mooi boekwerkje met vele, mooie afbeeldingen en interessante tekst. De inleiding verteld ons dat het doel van deze stichting is, het van dienst zijn van velen, met het zoeken naar wegen tot vorming en training in geweldloze weerbaarheid. De vorming en training zijn bedoeld voor mensen met uiteenlopende opleiding en werkzaam in allerlei beroepen, voor jongeren en ouderen, voor mensen met verschillende politieke en godsdienstige opvattingen.

Tot zover een gedeelte uit de inleiding.

Het lijkt me dat het doel van deze stichting bepaalde punten van onze beginselverklaring bijzonder dicht naderen en met elkaar in principe overeenkomen.

Daarom, voor hen die hier meer over wil weten of dit boek graag wil hebben (f.2,95), wende zich tot: Sekr.Stichting Geweldloze Weerbaarheid, Potgieterweg 16, Heiloo (N-H) en/of de penningmeester, postgiro 26.65.51 (met vermelding van betreffende storting), te Rotterdam, Merxveld 46.

arnold.

Nogmaals een verzoek aan alle groepen en gemeenschappen; wij zouden het bijzonder op prijs stellen alle groeps- en gemeenschapsblaadjes te ontvangen. Bij voorbaat dank.

redaktie.

DAIMON66

De Studentenvereniging op humanistische grondslag "Socrates" afd. Delft houdt t.g.v. het vierde lustrum een expositie in het stedelijk museum te Delft. De tentoonstelling DIAMON66 brengt op ekspressieve wijze de instelling van de organiserende vereniging, de SVHG "Socrates" tot uiting en herinnert door zijn aard ons tevens aan de houding van de grote griekse wijsgeer Socrates, die liever, dan een knieval te maken voor het godsbeeld van zijn rechters, de gifbeker dronk als prijs voor de trouw aan eigen ideeën, die hij echter altijd bereid was ter discussie te stellen en te onderwerpen aan gefundeerde en oprecht gemeente kritiek van anderen.

De SVHG "Socrates" streeft er met deze tentoonstelling naar, om vanuit de konfrontatie met de geëksposeerde werken te komen tot een persoonlijke deelname.

Deze "Socrates"-afdeling kreeg welwillende medewerking uit het bedrijfsleven. Dit is wellicht iets waar andere groepen ook eens over kunnen denken.

De redactie kreeg helaas te laat bericht over deze tentoonstelling, zodat we het niet eerder konden vermelden.

redactie.

Wij vragen niet alleen medewerking voor kopy e.d., maar wij verzoeken ook een ieder, die bepaalde wensen of ideeën heeft voor onze nieuwe uitgave, deze naar ons op te zenden.

Dus... klim eens in pen en brievenbus, de P.T.T. doet de rest.

red.

-+-

Wij wensen al onze lezers en lezeressen een prettig afscheid van 1966 en een voorspoedig 1967.
